باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس: **تاریخ ۳**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۳/۴**	پایه **دوازدهم**دورهٔ دوم متوسطه	ساعت شروع:**۸ صبح**
نام و نام خانوادگی:	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **خرداد** ماه سال**۱۴۰۱**			مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره

۱ — به خاطر بیاورید. — نمره: ۳

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱-اساس کار تاریخ نگاری سنتی، غالباً بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بوده است.

۲-ایران پُلی برای پیروزی متحدین در جنگ جهانی دوم بود. بدون استفاده از ایران سرنوشت جنگ تغییر می کرد.

۳ -اولین نماز جمعه بعد از انقلاب اسلامی به امامت آیت الله خامنه ای در تهران اقامه گردید.

ب)کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

۱- معاهدهٔ جدا کنندهٔ افغانستان و هرات از ایران	الف)آخال
۲- معاهدهٔ اعطا کنندهٔ حق مصونیّت قضایی(کاپیتولاسیون) به روسیه	ب) گلستان
۳-عهدنامهٔ جدا کنندهٔ مناطق وسیع ایران در شرق دریای کاسپی(خزر)	ج) ترکمانچای
	د)پاریس

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵)

(فرانسه- انگلیس - میرزاحسن رشدیه- امیر کبیر)

۱-انقلاب صنعتی با اختراع و تکمیل ماشین بخار در کشور ..... آغاز گردید.

۲- هدف ..... از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی فرزندان همه قشر های مختلف جامعه بود.

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱-هدف از تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان امام خمینی چه بود؟

الف- بازنگری در قانون اساسی جمهوری اسلامی ب- اداره بهتر امور کشور در دوران جنگ

ج- حل اختلافات بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان د- بررسی صلاحیت نامزد های انتخاباتی

۲- انگلستان در سال ۱۹۱۷م. با صدور «اعلامیه بالفور» نظر مساعد خود را در چه زمینه ای اعلام کرد؟

الف-تقسیم امپراتوری عثمانی ب- ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین

ج-تجزیه امپراتوری اتریش - مجارستان د-تشکیل حکومت پهلوی در ایران

هـ) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- اولین بار در کدام کتابِ عصر قاجار نقش طبقات اجتماعی مختلف در انقلاب مشروطیت نشان داده شد؟

۲- واقعیت قتل امیر کبیر، نخستین بار در کدام کتاب عصر قاجار بازتاب داده شده است؟

۲ — تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) — نمره: ۲

الف- فاشیست ها: ب- استبداد صغیر:

۳ — مقایسهٔ پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) — نمره: ۲

الف-نظرات «ولتر» و «مونتسکیو» دو تن از مشهورترین روشنفکران فرانسه را در دوران انقلاب با هم مقایسه کنید.

ب- قانون کاپیتولاسیون در دورهٔ محمدرضا شاه را با توافق نامهٔ بین المللی «وین» مقایسه کنید.

«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم»

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس: **تاریخ ۳**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۳/۴**	پایه **دوازدهم**دورهٔ دوم متوسطه	ساعت شروع:**۸ صبح**
نام و نام خانوادگی:	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **خرداد** ماه سال**۱۴۰۱**			مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره
۴	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما، اسکان اجباری عشایر توسط رضا شاه چه نتایجی به دنبال داشت؟ ب- به نظر شما، چرا امام خمینی با تصویب نامه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی مخالفت کرد؟	۲
۵	**توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف-در عصر جنگ سرد اصطلاح «بلوک غرب» و«بلوک شرق» در مورد چه کشورهایی به کار برده می شد؟ ب- اقدامات مهم انگلستان را برای ممانعت از ملی شدن صنعت نفت ایران بنویسید.(ذکر یک مورد کافی است.) ج- مهم ترین انگیزه و اهداف صدام از هجوم نظامی به ایران چه بود؟ (ذکر یک مورد کافی است.) د- مهم ترین توطئه ها و تلاش های دشمنان داخلی و خارجی انقلاب اسلامی را نام ببرید. (ذکر چهار مورد کافی است.)	۴
۶	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی** (هر مورد ۰/۵ نمره) «ناصرالدین شاه قاجار با هدف آشنایی با پیشرفت های اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او، تلگراف، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه های تمدن جدید غرب علی رغم برخی مخالفت ها وارد ایران شد. ناصرالدین شاه به مقولهٔ عکس و عکاسی علاقهٔ فراوانی داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقهٔ وی به عکاسی بود. او خود عکاسی می کرد و در این زمینه مهارت داشت.» الف-ناصرالدین شاه قاجار با چه هدفی سه بار به اروپا سفر کرد؟ ب- یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دورهٔ قاجار چه بود؟	۱
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	امام خمینی چه موضعی نسبت به اقدام دانشجویان در خصوص تسخیر لانهٔ جاسوسی(سفارت آمریکا) داشتند؟	۰/۵
۸	ایالات متحده آمریکا با چه ادعایی در جنگ جهانی دوم رسماً به متفقین پیوست؟	۰/۵
۹	در پیمان صلح ورسای چه تصمیماتی در مورد کشور آلمان گرفته شد؟	۱
۱۰	رضا شاه برای تضعیف روحانیت چه دستوراتی داد؟(ذکر دو مورد کافی است.)	۱
۱۱	علت استعفای دکتر مصدق از نخست وزیری را در تیر ۱۳۳۱ بررسی کنید.	۱
۱۲	مهم ترین دستاوردهای «**فرهنگی و معنوی**» دفاع مقدس را بنویسید. (ذکر یک مورد کافی است.)	۱
۱۳	مهم ترین علل مخالفت نمایندگان مجلس شانزدهم با قرار داد الحاقی «گِس-گلشائیان» چه بود؟	۱
	«**موفق و پیروز باشید.**» **جمع نمره**	**۲۰**

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۳/۴**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر**خرداد ماه** سال **۱۴۰۱**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**(به خاطر آوردن)** **الف) صحیح غلط** (۰/۷۵) ۱- صحیح ۰/۲۵ درس ۱ص۶ ۲- غلط ۰/۲۵ درس ۸ص ۱۱۰ ۳- غلط ۰/۲۵ درس ۱۱ص ۱۴۱ **ب)جور کردنی**(۰/۷۵) شمارهٔ ۱- با «**د**» معاهدهٔ پاریس ۰/۲۵ درس ۳ص ۴۴ شمارهٔ ۲- با «**ج**» معاهدهٔ ترکمانچای ۰/۲۵ درس ۳ ص ۴۳ شمارهٔ ۳- با «**الف**» عهدنامهٔ آخال ۰/۲۵ درس ۳ ص ۴۳ **ج– جای خالی** (۰/۵) ۱-انگلستان ۰/۲۵ درس ۲ ص۳۰ ۲- میرزا حسن رشدیه ۰/۲۵ درس ۴ ص۵۴ **د– چهار گزینه ای** (۰/۵) ۱- با گزینهٔ «**ج**» حل اختلاف بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۴۶ ۲- با گزینهٔ «**ب**» ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین ۰/۲۵ درس ۸ صص۱۱۳-۱۱۲ **هـ –کوتاه پاسخ** (۰/۵) ۱-تاریخ بیداری ایرانیان (اثر میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی) ۰/۲۵ درس ۱ص ۶ ۲-حقایق الاخبار ناصری (اثر میرزا محمد خورموجی) ۰/۲۵ درس ۱ ص ۵	۳
۲	**تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی :** (هر مورد ۱ نمره) الف) یک گروه ملی گرای افراطی بودند که می خواستند دولت تک حزبی قدرتمند و متمرکز در ایتالیا ایجاد کنند. ۱ نمره درس ۸ ص۱۰۱ ب) با به توپ بستن مجلس شورای ملی (به دستور محمدعلی شاه)توسط لیاخوف روسی و انحلال مجلس بار دیگر در ایران استبداد برقرار شد و این دوره که یک سال طول کشید، به دوران استبداد صغیر معروف است. ۱ نمره درس ۵ ص۷۲	۲
۳	**مقایسه پدیده های تاریخی :** (هر مورد ۱ نمره) الف) ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می گفت، ۰/۵ اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می کرد. ۰/۵ درس۲ ص ۲۸ ب) براساس توافق نامه بین المللی وین، مأموران سیاسی یک کشور در کشور دیگر از مصونیّت سیاسی و قضایی برخوردارند.اما با تصویب قانون کاپیتولاسیون در ایران، مستشاران نظامی آمریکا و خانواده های آنان نیز از مصونیّت سیاسی و قضایی برخوردار شدند. **کلید واژه:** مصونیت سیاسی و قضایی – مصونیّت مستشاران نظامی و خانواده های آنان. درس ۱۰ص ۱۳۰	۲
۴	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره) الف–ضمن ایجاد نارضایتی و خشم در بین عشایر، ۰/۵ از رونق دامداری کشور کاست و باعث شد ایران از نظر دامی به بیگانگان نیازمند شود. ۰/۵ درس ۷ ص۹۶ ب–چون این تصویب نامه موجب تضعیف اسلام ۰/۵ و افزایش نفوذ بهائیان در حکومت می شد. ۰/۵ درس ۱۰ ص ۱۲۸	۲
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ دوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۳/۴**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر**خرداد ماه** سال **۱۴۰۱**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۵	**توصیف و فهرست مطالب تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) **الف)** آمریکا و هم پیمانانش که دارای نظام سرمایه داری بودند، «بلوک غرب» ۰/۵ و شوروی و کشورهای اقماری آن به همراه کشورهایی که نظام کمونیستی بر آنها حاکم بود، «بلوک شرق» نامیده می شدند. ۰/۵ درس ۸ ص ۱۱۰ **ب)** - تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان؛ - فرستادن کشتی های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی؛ - طرح شکایت از ایران در مجامع بین المللی؛ - تعطیلی شعب بانک انگلیس در ایران، خارج کردن سرمایه های شرکت نفت و تحریم خرید نفت. **هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۹ ص۱۲۱ **ج)** ۱-حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه گانه ابوموسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران؛ ۲-تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق و مسلمانان سایر کشورها؛ ۳-رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمی در منطقه. **هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس ۱۲ ص۱۵۱ **د)** ۱-ایجاد آشوب و ناامنی ۲-ترور شخصیت ها و مردم انقلابی ۳-حمله نظامی آمریکا به طبس ۴-طراحی کوتا ۵-نفوذ **هر مورد ۰/۲۵ نمره، ذکر چهار مورد کافی است.** درس ۱۱ صص۱۴۵-۱۴۲	۴
۶	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی:** (هر مورد ۰/۵ نمره) الف- با هدف آشنایی با پیشرفت های تمدنی اروپا ۰/۲۵ و اخذ فناوری مدرن غربی بود.۰/۲۵ ب- علاقهٔ فراوان ناصرالدین شاه به عکاسی بود . ۰/۵ درس ۴ص ۶۰	۱
	سؤالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	این اقدام دانشجویان را تأیید کرد ۰/۲۵ و آن را انقلاب دوم خواند. ۰/۲۵ درس ۱۱ ص۱۴۰	۰/۵
۸	با ادعای حمله ژاپنی ها ۰/۲۵ به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام ۰/۲۵ درس ۸ ص۱۰۷	۰/۵
۹	بر اساس این پیمان، مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد و بخش هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان واگذار گردید. به علاوه، آلمانی ها ملزم به پرداخت غرامت به دولت های متفق و محدود نگه داشتن توان نظامی خود شدند. **کلید واژه:** تقسیم مستعمرات آلمان – واگذاری خاک آلمان به فرانسه و لهستان – پرداخت غرامت – محدویت توان نظامی **(اشاره به دو مورد از کلیدواژه نمره کامل می گیرد.)** درس ۶ص۸۶	۱
۱۰	- روحانیون لباس های مخصوص خود را کنار بگذارند. - به دستور وی، دفترخانه های شرعی تعطیل شدند. -دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۷ ص ۹۷	۱
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ سوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۳/۴**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر**خرداد ماه** سال **۱۴۰۱**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی **http://aee.medu.ir**	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۱	مصدق برای کاستن نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی هایی که در ادارهٔ امور کشور صورت می گرفت، از محمدرضا شاه خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد. چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد، او از مقام خود استعفا نمود. **(رساندن مفهوم نمره کامل می گیرد.)** درس ۹ ص ۱۲۲	۱
۱۲	۱-تقویت اعتماد به نفس و احساس خود باوری و بروز خلاقیت در میان جوانان ایرانی ۲-تثبیت اقتدار نظام جمهوری اسلامی در دفاع از تمامیّت ارضی کشور **هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۲ ص۱۶۲	۱
۱۳	نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران؛ حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می کرد و به تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می بخشید. **هر مورد ۰/۵ نمره ذکر دو مورد کافی است.** درس ۹ص ۱۱۸	۱
	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	**۲۰**

توجه: منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سؤالات، فقط به موارد ذکر شده در **کلید واژه** اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.